

Inserati se sprejemajo in velja
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
16 " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravištvu
(administracija) in ekspedicijska na
Florijanske ulice h. št. 19.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrť leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 "
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrť leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošilja
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Rožnih ulicah
šte. 25.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Hud vriš.

Naši članki zadnjih tednov so napravili tak vriš po nemških nasprotnih časnikih, da se temu kar čudimo. Saj vendar v njih ni bilo nič, česar bi ne bili priobčili mi in drugi slovenski in Slovencem prijazni listi že večkrat, kar bi ne bilo že toliko in tolikokrat premleto. Tako smo pisali že z začetka, a nihče se ni zmenil za nas, upili smo v puščavi, govorili skalam, od nikoder ni bilo nobenega odmeva, k večjemu če se je listič našh nemškutarjev po svoji nesramni navadi nočeval z nas in naše članke po svojem okusu prežvekal; vsi večji dunajski časniki so nas pa prevzetno ignorirali. Da bi se bila pa kaka veljavnejša oseba na Dunaji zmenila za nas, kaj takega nam še v sanjah ni prišlo na misel.

Od kodi toraj zdaj tak vriš zavoljo član-
kov, ki nimajo v sebi niti nič novega niti ne-
navadnega ali nenaravnega?

Glavna razloga za to čudno, nepričakovano
prikazen sta dva. Prvi, manj važni so pasji
dnevi, vse više osebe so po toplicah, notranja
in vnanja politika miruje, vsaj se ne zgodi kaj, da
bi svet pretreslo, časnikarskim mlinom manjka
toraj vode, zato hlastneje po vsaki reči, ki bi
jim dala vsaj za nekoliko dni opravka, in jo
obdelujejo od vseh strani. Naše tirjatve, če-
ravno, kakor smo rekli, že večkrat po zborih
in časnikih nadrobno razložene in vtemeljene,
so bile lačnim judovskim in drugim nasprotnim
časnikom toraj vendar še kost, ktere prej niso
toliko glodali, dokler so imeli mastneje piče,

zato so se je zdaj lotili s tako hlastnostjo, da
so zbudili še pozornost veljavnejših oseb, kte-
rim pa to ni bilo prav po volji zavoljo ropota,
ki ga ti časnikarji delajo. Ta ropot jim ni
prijeten in da bi se polegeli, mislijo, da bo naj-
bolje, ako mi tem lačnim časnikarjem nobene
kosti več ne vržemo, ker potem ne bodo imeli
več kaj glodati.

Drug važnejši razlog je prememba mini-
sterstva, toraj čas, o katerem ima vsaka reč
več pomena. Vsak gospodar, ko nastopi novo
gospodarstvo, se mora seznaniti z vsemi raz-
merami, toraj poslušati, kaj ta, kaj oni reče.
Ako so pri takem gospodarstvu ljudje, ki so
med sabo različnih misli, skuša vsak preupiti
svojega nasprotnika ter svoje mnenje vsiliti
gospodarju za edino pravo; v tem je silen po-
seben tisti, ki je pod prejšnjim gospodarjem
imel prvo besedo in največ veljave.

Dunajski listi do zdaj vladajoče najmo-
gočnejše „ustavoverne“ stranke so dobro vedeli,
da bo grof Taaffe o svojem nastopu poslušal
glasove raznih narodov, toraj tudi naše, in ker
imajo slabo vest in se bojé za svoje gospodar-
stvo, so brž zagnali strašen krik, ko smo se
tudi mi, čeravno le po časnikih, zopet oglasili
s svojimi tirjativami, ktere smo tako že vsa-
kemu novemu ministerstvu povedali, in nas
hočejo potlačiti ravno tako, kakor so nas do
zdaj še vselej potlačili. In ker grof Taaffe ni
meso iz njihovega mesa, jih obhaja nekak strah,
da bi naše tirjatve ne utegnile biti le glas
upijočega v puščavi, ampak res imeti kak vspeh,
so zagnali ne le tak krik po svojih časnikih,

timveč so sklicali tudi svoj „parteitag“ — shod,
pri katerem so se posvetovali, kako bi skupno
nasproti stopili grofu Taaffeju, če bi njegovo
ministerstvo kazalo nam in Slovanom sploh
prijaznejše lice. Tako združevanje vseh nasprot-
nih moči pa ministerstvu Taaffejevemu se ve
da ne more biti brez važnosti, dokler še no-
bene gotove stranke nima, dokler državni zbor
ni pokazal še pravega obraza.

Tako si mi razložimo ministerstvu nepri-
jetni vriš po dunajskih časnikih zavoljo naših
glasov, in to, da se ti glasovi tudi veljavnejšim
osebam neprilicni zde. Kajti da bi bil naš glas
vzbudil nevoljo samo zavoljo sebe, tega ne
moremo verjeti, to bi podrla vse naše zaupanje
do grofa Taaffeja in njegovega ministerstva.

Slovenske terjatve.

Nemški listi pišejo „kein tag vergeht, dass
nicht die Slovenen mit neuen forderungen her-
vortreten“; oni hočejo dati stvari videz, kakor
bi bile naše terjatve nove. A v tem so jako
slabo podučeni, naše terjatve so že tako stare,
kakor je sploh slovensko gibanje. Da mi naše
terjatve ravno zdaj povdarjamo, to se godi po
pregovoru: „kuj železo, dokler je vroče!“ Do-
kler smo videli, da je tako ministerstvo na
krmilu, ki nema nobenega veselja, vstrezati
našim željam, tako dolgo smo molčali in ča-
kali boljših časov; zdaj pa je čas, da se ogle-
simo. Velika napaka je od strani Nem-
cev, da mislijo, da je Slovan zadovoljen, kedar
molči in trpi; mi smo dobo Auersperg-Las-

Kako sem se jaz likal.

Črtice za poduk in kratek čas.

I.

Najpopolnejša stvar na svetu je gospóda,
najmanj popolna pa kmet — to je stavek, kte-
rega si menda nihče ne bo upal odstaviti od
njegove veljave. „Učen gospod — zarobljen
kmet“ sta si dva nasprotja kakor hrib in do-
lina, gospod ne more biti zarobljen, kmet ne
učen. Med gospodo je pa se ve da popolnejši
oni, ki je na viši stopinji, najpopolnejši je toraj
princ, za njim knez, za tem grof itd., za temi
pridejo navadnejši neplemeniti ljudje, kakor mi-
nistri, generali, škofje, deželni predsedniki, sod-
nijski načelniki, okrajni glavarji in drugi viši
vradniki itd. na stopinji popolnosti čedalje niže
do kratkih hlač in rok brez rokovic, negibčaih
hrbtancev in štorkljastih nog, pri kterih popol-
nost čisto neha.

Zakaj li je gospoda najpopolnejša stvar?

Zato, ker je omikana in olikana, kdor pa
ni olikan, ne more biti popolen, zato je tudi
v kmetiških čevljih in pod kmetiškim klobukom
ne moreš iskati olikanega človeka, kakor v
mišji luknji raka ne. Ako hoče kmet speti se
do više ali niže popolnosti, spremeniti se mora
v gospoda. To pa ne gre kakor bi trenil, ni

dosti samo sleči kmeta in obleči gospoda, nego
človek se mora ves prekuhati, pregnjetiti, pre-
strojiti, pooblati, obrezati, opiliti itd., kar se
ve da dolgo trpi in se vtegne posrečiti ali pa
tudi ne. Saj se tudi iz neokornega hloda ne
naredi brž lčno hišno orodje, ampak k temu
je treba več časa, mnogo dela mnogih rok ter
še kake druge pritikline. Prestrojenje ni lahko
delo, tudi strojencu nikakor prijetno, ker mora
trpeti, da drugi popravijo to, kar je na njem
narava nepopolnega pustila ali celó skazila. In
tako popravljanje ob živem telesu je res pri-
jetno, to ve vsak, kdor je vse to prestal.

Da otroci vseh prej naštetih gosposkih
stanov pridejo omikani in izobraženi, t. j. po-
polni že na svet, to je bila moja vera brž, ko
sem znal šest resnic, zato smo se včasih mi
otroci čudili grajskim otrokom, ki so, čeravno
so že v tretjem letu hlače, suknje in kape no-
sili, jokali vendar-le kakor mi, ki smo letali
bosi in v samih srajcah po stegnah; kar str-
meli pa smo, ko se je enemu mladih barončkov
pripetilo nekaj, kar se nam ni moglo, ker nismo
imeli hlač, in je potlej neskončno cvillil, da
smo si kar ušesa mašili in tekli brž po vsi
vasi pravit, kako nečeden je grajski. Nekoliko
spoštovanja je s tem pri nas že zgubil, a osra-
motil nas je s tem, da je brž potem prišel z

grada v drugih hlačicah. Na ta način je moral
imeti dvoje, mi pa vsi skup še enih ne. To je
bilo očtno znamenje više popolnosti.

Moj oče so bili priprost sin kmetiških roko-
delcev, rokodelstva so se bili pač v Ljubljani
naučili, pa do popolnosti niso prišli, čeravno
so znali brati — edini v vsi vasi in menda
med možkimi celó v vsi fari. Z Ljubljane so
bili prinesli tudi nekoliko nemških besedi, spa-
čenih, se ve da, ktere so se jih hote nehoté
prijele; ali koliko jim je še manjkalo do popol-
nosti, se sklepa lahko že samo iz tega, da se
še pravilno odkriti niso znali, ampak so kakor
vsak drug kmet klobuk pred gospodom le ne-
koliko odveznili, potem pa za ušesom praskaje
se postrani tik glave ga držali, kakor da bi
komaj čakali, kdaj ga bodo zopet nazaj pove-
zili. Zdaj so že na onem svetu, a menda ne
med gospodo, ker niso bili omikani zá-njo.

Iz tega sledi, da tudi jaz nisem olikan in
omikan na svet prišel, oče so še celó trdili, da
sem silno poreden in popolnoma neomikan. In
ko sem nekega dne to pokazal celó s tem, da
sem jim zagnal prahu s ceste v obraz, se je
pričelo likanje moje srboritosti s „kneftro“;
to je moj prvi spomin, ker so me rudeče klo-
base dolgo dolgo sklele.

Moj oče so bili dober mož, čeravno je več-

serjevo smatrali vedno kot štiridesetdanski post, za katerim mora velika noč priti, in zato smo potrpeživi.

Močno se pa moti tisti, ki misli, da je Taaffe naše terjatve obudil; naše terjatve so nam zapisane v srce in mi smo čakali le vgodnega trenutka, da jih bo moč uspešno obelodaniti. Naše terjatve ostanejo iste tudi, ako Taaffe pade in nastopi za njim zopet centralistična vlada. Mi se bomo morda potuhnil in molčali, pa tega, kar želimo in kar terjamo, nam ne more izbrisati iz srca nobena vlada. Nasvetovali bodo pa morda centralistični šovinisti: „če so Slovani tako potrpežljivi, da se sili radi vklonijo, in da stavijo svoje terjatve le tačas, kedar je na krmilu njim prijazna vlada, — potem je najbolje, da mi grešimo na račun slovenske potrpežljivosti in da ostanemo pri ponemčevalnem centralizmu, ki nam tako dobro ugaja!“ Na to bi se pa dalo odgovoriti: prvič, kaj pomeni državna sistema, s katero je večina prebivalstva nezadovoljna? Ona pomeni trinoštvo, najhujši absolutizem, ki se kaj slabo podaja stranki, ki se imenuje liberalno; drugič je Slovan tudi človek, in tudi njegove potrpežljivosti je enkrat konec; tretjič je za državo že škoda dovelj, če jej dela večina prebivalstva pasivno opozicijo s tem, da se ne vdeležuje njenih najbolj bistvenih vprašanj, da se apatično na strani drži in pusti vladati manjšino, ki nema niti zadosti talentov, niti zadosti moralnega vpliva, da bi zamogla slavno in častno vladati tako veliko državo, kakor je Avstrija. Že pasivna politika samih Čehov je državo zadosti oslabil; ako bi se pa centralistična sistema nadaljevala, prisiljeni bodo tudi Slovenci, Moravci in Dalmatinci, stopiti v pasivno politiko; morda se jim pridružijo še Tirolci in Poljaki. Kaj hočejo potem sami nemški liberalci državo vladati in častno zastopati jo na zunaj in na znotraj? Kje imajo tiste duševne in telesne moči, da bi zamogli nas vse druge za helote proglasiti?!

Ustava bi se ad absurdum pritirala, in mora priti do radikalnega prevrata.

Naše slovenske terjatve niso nikakor pretirane, mi zahtevamo le to, kar nam že ustava obeta, namreč ravnopravnost; mi zahtevamo

prav za prav le obče-človeške pravice, ker vsak človek ima pravico, da se z njim govori v njegovem jeziku.

V materialnih ozirih ne zahtevamo nobenih predpravil; mi ne zahtevamo, da bi se Nemcu davek zvišal, Slovincu pa znižal, ampak mi hočemo, da bi se obema znižal, če le mogoče; mi ne zahtevamo, da bi naši ljudje prednost imeli v javnih službah, ampak na Nemškem naj se nastavijo Nemci, pri nas pa Slovenci za uradnike; mi ne zahtevamo, da bi se morali Nemci našega jezika učiti, če se ga nečejo, pa mi nečemo, da bi se naši ljudje sili, učiti se jezika, kateri jim nič ne koristi, ker na Nemškem za nas kruha ni. Če se v naših šolah kak tuj jezik uči, potem naj se uči hrvaški jezik, kajti Slovenci, ki gredo drugam kruha iskat, podajo se večinoma na Hrvaško, v Bosno, v Srbijo in Dalmacijo. Na slovenskem jugu nas še poznajo za brate, tam nam še prihodnost cvetě, — čemu nam bo potem nemški jezik? Do grla smo siti že večnega nemškutarenja, ki nam donaša več škode ko koristi; kdor bo nemščino potreboval, našel bo priložnosti dovolj, da se je nauči; da bi se pa cela dežela nemški učila, da bi zamogel potem kak Slovenec priti v Berlin za „hausknechta“ ali za „stiefelputzerja“, to se skoraj muja ne plača; boljših služeb v „rajhu“ tako nemajo za nas.

Slovensko terjatve so skromne, postale bodo pa bolj samosvestne, ako se nam nevoljno lice kaže, kajti mi poznamo našo moč in imamo sto milijonov Slovanov za seboj.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 1. septembra.

Shod ustavovercev v Lincu

je bil od kakih 50 poslancev obiskan. Kopp in Herbst sta zvonec nosila. Sklenili so menda složno postopanje, pa čudno je, kako zamorejo navzoči sklepati o tem, kaj imajo storiti ne navzoči, takih ustavovercev je bilo blizu 100. Natančnejših poročil o shodu še nemamo razven telegramov v dunajskih listih od sobote; pravi shod je bil še le v nedeljo, tedaj prinesemo poročilo prihodnjič.

Na govorico, da imata **Weber** in **Possinger**, cesarska namestnika česki in moravski, vsled nove sisteme odstopiti, odgovarja nek vladen list, da ni res, in da ostaneta, ker sta oba čisto nevtralna moža, ter stojita nad strankami. Ta beseda pa ne bo popolnoma resnična, ker so ustavoverci še ne davno hvallili Possingerja, da je vedno stal na strani Nemcev nasproti Čehom. Morda se bo zdaj premislil.

Od vseh strani se poroča, da postane baron **Haymerle**, dosedajni avstrijski poročnik v Rimu, naslednik Andrassyev. To pa spet Madjarom ne bo všeč, da se jim zunajna politika iz rok izvije.

Zasedanje **Novega Bazara** se ima pričeti 6. ali 8. sept. Pravijo, da je črnogorski knez zato na Dunaj prišel, da se bodo tam z njim zmenili zaradi zasedanja Novega Bazara, ter da bodo morda od Črnogore dobrovoljno nevtralnost, če ne celó pomoč, dobiti skušali.

Rusini nameravajo mesca septembra napraviti shod v Stanislavu, da bi se zmenili, kako rusinski narodni stranki zopet na noge pomagati.

Vnanje države.

Polkovnik Haymerle je spisal knjižico „**italicae res**“, kjer pripoveduje, da takozvana „italia irredenta“ je nevarna za Avstrijo, ker ves laški narod je istih misli, da se mora Avstriji vzeti južni Tirol, Trst in Istra, Francozom pa Nizza in Korzika, Angležem Malta. Za zdaj obračajo vso svojo jezo proti Avstriji. Pisatelj dokazuje, da Italia nema pravice do teh dežel. — Ni dvoma, da prej ali slej dobomo novo vojsko z Lahi.

Ruski car se mudi zdaj v Varšavi, in je bil tam z veliko častjo sprejet od naroda. Pravijo, da se bliža sprava med **Rusi in Poljaki**, ki je toliko bolj potrebna, ker se Rusija ne more več zanašati na prijateljstvo rusko, in bi jej tedaj Poljaki znali zelo nevarni postati, ako bi se jih Nemci hoteli poslužiti proti Rusom. Na ta način je Rusija primorana, doganjati spravo s Poljaki, od vseh Slovanov že davno zaželeno. Ruski časniki so dobili svarilo, da ne smejo tako ostro pisati zoper Nemčijo, ker s tem se prepri in sovražnost neti.

krat pela „kneftra“, sem jih imel strašno rad, kedar je „likanje“ bilo prestano. Če so potem mati moje bolečine mazali s kakim boljšim grizljajem, so tudi oče zatisnili oči ali pa obrnili se v stran.

Ko sem toliko odrasel, da sem mogel hoditi v cerkev, so me oče naučili, da se moram odkrivati: 1. pred vsakim znamenjem, 2. v cerkvi, 3. vsakemu duhovnemu gospodu, temu še roko poljubiti, in 4. vsakemu drugemu, kteremu se bodo sami odkrili in tudi meni to veleli. Prvo dvojce se je moji otročji pameti popolnoma naravno zdelo, zato sem svojo kapico kar od zadej za dolgi „cof“ prijel in jo potegnil z glave, potem jo pa zopet ná njo nategnil; pri tretjem je šla pač kapica se rada in urno z glave, ali dolgo je trpelo, da sem se privadil roko poljubovati, ker sem se bal, da bi me gospod ne vgriznili, kakor sosedov pes, ko sem enkrat segel po njegovo tace. S četrtnim pa že ni hotelo iti, jaz nisem mogel razumeti, zakaj bi se odkrival pred kakim človekom, ki nima „žegnane“ roke, in večkrat so oče o taki priliki segli po moji kapi, ž njo vred pa včasih zgrabili tudi nekaj las, da sem kar zazijal in po eni nogi plesati začel. Mati so bili v tem že bolji, kajti če sem v pozabljivosti stopil v cerkev neodkrivši se, so pri kamenu z blago-

slovljeno vodo prijeli kapo za „cof“, da ni bilo nič las vmes.

Tako je prišel čas, da sem bil dosti star za birmo. Takrat so hodili po naši fari judje z različnim blagom in oče so kupili od enega zá-me in za brata rudečega blaga za životnik za 15 (starih) krajcarjev. Prišel je krojač Miha in vrezal životnik, pa še tudi hlače iz prtenine, oče pa so mi pomerili prve čevlje. Ko je bilo vse to izgotovljeno, sem se oblekel in oče so rekli:

„No zdaj pa malo stopi, da bom videl, kako hodiš.“

Parkrat po izbi gor in dol in njih sodba je bila: „Bo žel! Kako boš pa stal pred gospodom fajmoštrom?“

Jaz, ponosen na rudeč „lajbeč“ in svitle prtene hlače pa novo pisano kapo, se postavim kakor palica v zelniku. Oče me pogledajo pa zarenče:

„Tako že ne. Čemu imaš pa kapo?“

„Da se odkrijem“ — odgovorim jaz ponižno.

„No, stori to!“ — velé oče dalje.

Jaz potegnem kapo znak z glave in jo držim v rokah. Oče me še od vseh strani ogledajo, potem pa vprašajo mater:

„Kdo bo šel ž njim k fajmoštru, ti ali jaz?“

„Bom šla pa jaz“ — odgovoré mati — „tebe se fant preveč boji, ne bo nič znal. Pa saj gré tako z vsakim le mati.“

„Ej se ve da! Saj zná fant vse moliti veliko bolj ko drugi. Misliš, da ga bom po poti snedel? Pa znam jaz tudi bolj govoriti z gospodi ko babe; boš že videla, précej bo listek za birmo dobil.“

„No, pa ti pojdi, če misliš, da bo fant bolje opravil“ — reko mati in gredó v omaro po kos kruha, kterega mi dajo „za po poti, pol tje, pol nazaj“, oče pa se napravijo pol praznično in potem odrineva.

Pot za odrasčenega ni bila ravno dolga, tri četrt ure hoda; tudi zá-me bi ne bila, če bi bil bos; ali ti čevlji, ti! Oče so koračili pred mano in vsakih pet minut postali, da sem jih došel. Takih postaj je bilo silno veliko, a očetova potrpežljivost se ni vtrudila, in ko sem pol vestno na dva kosa prelomljenega kruha snedel, sva bila pred farovžem, oče mi obrišejo usta in me ženo po stopnicah gori tako, da sem bil zdaj spredaj jaz. Kapo sem bil že na pragu vzel z glave, oče pa svoj klobuk še le na stopnicah. Ko stopiva v sobo (oče so bili prej potrkali, ker so že z Ljubljane vedeli, da se mora), sem jaz ves omamljen in ne vem nič več; oče me potiskajo pred sabo do gospoda

Izvirni dopisi.

Iz Kamnika, 28. avg. Sic perit gloria mundi! Tako je naš „Johan“ Kecelj ob vso veljavo in moč. Županstvu se je odpovedal ali marveč moral odpovedati in odpovedal se bo še marsičemu, najprej menda deželnemu poslanstvu. Kdo bi bil kaj takega mislil takrat ko je novo voljen poslanec tako slavno iz Tržiča pripeljal se v Kamnik nazaj in so mu njegovi vinjeni volilci tako kadili! Pač velja tudi tu, kar povsod, da švindelj ne trpi dolgo, ali da bo mogočni „Johan“ tako kmalu prišel ob vso veljavo, tega nismo pričakovali. Propad Keceljnove pač res ni taka dogodba, da bi pretresala svet, menda drugje napravi toliko senzacije, kakor pogorela hiša; za Kamnik je pa vendar važna, ker so se prej preslepljenim meščanom oči odprle, da so spoznali, koliko vreden je tisti nemčurski švindelj, in se ne bodo dali več po njem za nos voditi.

Lahko je toraj razumljivo, da se pri nas skoro ne govori družega, ko o tem — vzlasti, ker se skoro vsak dan zopet kaj novega vidi in zvé, kar daje govoricam vedno novega gradiva, pa vendar v javni časnik negre. Splošna misel pa je, da je Kecelj žrtev svoje častihlepnosti, ker se je silil povsod tje, za kar po svoji pičli duševni zmožnosti nikakor ni bil, pa tudi žrtev ljubljanskih kazinarjev, katerim so taki kratkovidni babači najljubši, ki njihove namene podpirajo s svojim denarjem. Če se Kecelju kaj človeškega pripeti, stavim, da pri teh ljudeh ne bo dobil pomoči, pač pa se bodo v pest smijali tičku, ki bo zanj svoje perje dal.

Že pred zadnjimi volitvami je bilo marsikaj drugače, zdaj pa je vsak kamniški volilec ponosen na slavo našega mesta, ki je dalo za narodnjaka največ glasov. Še lansko leto o sorej je bilo vse tako nekako tesno, meščani so se drug družega pisano gledali, prave družbe skoro ni bilo skupej spraviti. Kako vse drugače je zdaj! Vsi smo zopet enega duha, le majhna trumica nekih čudnih, a ne domačih čukov ima še svoje posebno shajališče, kjer pa ni nobenega veselja; če pride človek med nje, bi mislil, da je prišel med zarotnike ali k seji kakega starega nemškega „Vehmgerichta.“ Vse drugače je pri nas, vse je živahno, veselo,

župnika in šepetajo: „roko kušni, le brž.“ To me pa še bolj zmeša in jaz poljubim roko — sebi.

Še le ko gospod župnik s prijaznim glasom pravijo: „no kaj pa bo, oče! za birmo, kaj ne?“ — in me primejo za glavo, se nekoliko ojačim — in opraviła sva tako dobro, da sem dobil listek za birmo, zraven pa še lepo podobico svojega patrona in kos kruha — belega! — ktereга sem zavoljo premajhnih žepov spravil v kapo. Zunaj so oče rekli: „daj sem kruh, saj ga ne moreš spraviti. Pol ga imaš dosti, družega bom pa jaz nesel domu, da ga bodo tudi mati pokusili in brata.“ Malo nerad sem dal lepi kos, a dal sem ga vendar. Domu sva šla ravno tako, kakor tje, samo da sem jaz še težje hodil. Če bi ne bilo župnikovega kruha in lepe podobice, bi bil težko prišel.

Ko prideva domu, rekó oče ponosno:

„Vidiš, ali nisem rekel? Opraviła sva prvi pot, babe pa letajo ves teden, pa nazadnje še ne dobe cegelca.“

Mati so nekaj zagodrnjali, pa so bili brž potolaženi, ko so oče izlekli z žepa drugo polovico belega kruha, ktereга so razdelili na tri kose, da je vsak nekaj dobil; jaz pa sem bil ponosen na to, da sem sam snedel ga toliko,

tudi tujci, ki so prišli k nam čez poletje, se prav dobro zabavajo.

Zdaj je prišel tudi naš častni meščan, poslanec mesta ljubljanskega, gosp. vitez Schneid Treuenfeldski za nekoliko dni k svoji vedno med nami bivajoči rodovini. Čeravno je še le malo časa naš someščan, si je vendar pridobil že spoštovanje vsacega, kdor ga pozna ali je z njim v dotiko prišel. Enako ljubezniva je vsa njegova rodovina, ki se je tudi obče že prikupila. Ker je tak prijatelj naroda, upamo, da bomo tudi z državnega zbora kmalu kaj slišali o njem.

Iz Metlike, 27. avg. Pretečeni ponedeljek sem bil v Semiču pri lepi slovesnosti navzoč. Bil je ta dan sklep šolskega leta in blagoslovljenje nove šolske zastave. Krepko streljajne z možnarji, v resnici mogočno zvenenje, kakoršnega znabiti ni na Dolenjskem, naznanjalo je semiškim farmanom, da se bo ta dan kaj posebnega obhajalo. Ob pol desetih zbrala se je v lepi farni cerkvi šolska mladéž, prišlo je k slovesnosti dokaj odlične gospode s Črnomlja in Metlike, in mnogo vernega ljudstva vdeležilo se je redke svečanosti, ki se je vršila v tem redu: blagoslovljenje zastave primerna pridiga, slednjič slovesne sv. maša z zahvaljeno pesmijo, katero so peli šolski otroci. Po končanem cerkvenu opravilu podali so se otroci s svojo novo zastavo v šolo, kjer se je vršilo šolsko izpraševanje. — Ob dveh popoldne je bil skupni obed v grajščini velečenega g. Ed. Kuralta. Ta gospod je velik dobrotnik semiški šoli in poseben prijatelj šolski mladini. On je o priliki srebrne poroke Nju Veličanstev pogostil šolske otroke, preskrbel vsem trem razredom podobe cesarja in cesarice, posebno lepi ste podobi v tretjem razredu, ki veljate 30 gld. Ta blagi gospod poklonil je semiški šoli tudi novo zastavo. Zastava je iz belega damasta s podobama angelja varha in sv. Alojzija, zaljšata jo dva bela traka iz enake tvarine, ki imata sledeči napis z zlatimi črkami: „Šolski mladini v Semiču 1879 podaril Eduard Kuralt“. Zastava velja 70 gld. Naj bi blagi dobrotnik še dolgo časa živel na korist narodni šoli in narodni onmiki! Slava!

Iz Solkana, 25. avg. (G. J. in firmi:

kar oni vsi trije, in takrat že sem jel premišljovati, kako dobro je, če človek kaj zna, ker potem lahko toliko jé, kakor trije drugi.

Samo ena neprijetnost je bila pri tem. Ko mi namreč oče čevlje sezujejo, ste oba nogi ožuljeni in polni mehurjev. Prej sem zavidal grajske in druge gosposke otroke, kar sem jih v naši vasi videl, zavoljo tega, ker so hodili v čevljih in jih ni mogla nobena čebela pičiti. Zdaj so se mi pa začeli smiliti, ker so morali imeti zmiraj ožuljene noge in polno mehurjev, ki stokrat bolj skle, kakor pik po čebeli. Jaz sem imel na nogah čevlje komaj štiri ure, pa so me tako ožulili, kako morajo ožuliti še le one gosposke otroke, ki jih ves dan nosijo! Ne, čevljev že ne bom več obul, naj gredo pod klopa za zmiraj!

Ali ta trdna moja volja ni veljala nič, obuti sem jih moral zopet na komaj zaceljene noge, ko smo se peljali k birmi. Ta pot me niso hudo ožulili, ker sem štorkljal z njimi le po ljubljanskem tlaku. Kaka se mi je Ljubljana zdela, ne maram pripovedovati; to je zvedel le brat, ki je strašno usta odpiral, ko sem mu pravil, da so tam hiše še veliko daljše, kakor če bi kozolce vse vasi „seštukal“, in tako visoke, kakor naša farna cerkev.

„več solkanskih rodoljubov“ v odgovor.) — V dopisu iz Solkana v 91. št. „Slovenca“ berem te-le besede: „Francevič se čuti razžaljenega, ker se je bivši tajnik naše čitalnice tudi odborništvu odpovedal“ itd. Na to odgovorim: Francevič ni razžaljen za to, ker se je g. V. J. tajništvu odpovedal, nego razžaljen je, ker motivira ta gospod svoj odstop s propadom narodnega kandidata, „h kateremu so pripomogli tudi solkanski volilci, ali prav za prav dva dobra znana agitatorja, katerih ni sram uštevati se med narodnjake.“ Takó je pisal g. J. črno na belem dne 3. julija t. l. To je resnica. In zarad teh besed je Francevič razžaljen. Moj nasprotnik g. J. se tu postavlja na visoko stališče. A g. J. osoba ki dan za dnevom na ošabnosti obiljava, ne bode nikdar narodnjaštva odločilno merilo. Podpisani je v „poslanem“ v 169 št. „Sl. N.“ tirjal od g. J., naj dokaže svojo trditve. Nič dokazov! J. molči do danes še. Tedaj pravda zgnbljena. Kakor se vidi ne še. G. J. molči, ker je poslal prazno firmo: „več solkanskih rodoljubov“ zoper podpisanega v boj. „Dajmo ga,“ — to je gaslo teh „rodoljubov.“ Zato pisarijo ti v omenjeni št. „Slovenca“: „Ne solkanski volilci, nego prav za A. Francevič je pripomogel k propadu narodnega kandidata“. — Jaz pozivljam to prazno firmo „solkanskih rodoljubov“, naj mi imenuje imena onih solkanskih volilcev, pri katerih bi bil Francevič zoper narodnega kandidata agitiral! Imenujte imena! Fakta naj govoré! Doler tega ne storite, ste v mojih očeh grdi lažniki! „Resnica je Bogu ljuba“ — takó stoji v začetku Vašega dopisa. Res je, kar pravite, ali Vaši firmi „več solkanskih rodoljubov“ je ljubo vse kaj družega. Očitajte mi, da sem zoper narodnega kandidata agitiral. Jaz sem bil dosledno ves čas in iz prepričanja za dr. Tonklja in ne za Povšeta. Agitiral nisem ne za tega, ne za onega, ker nisem hotel pripomoči, da bi grozna zmešnjava o času volitev postala zaradi mene še bolj zamotana.

Očitajte mi, da mir v društvu kalim. Dokazov ne navajate. No, naj bó, jaz mir kalim. Bil sem društveni predsednik od 29. septembra 1877 do 2. junija 1878. In čudno, tega sitnega nemirneža ste pri občnem zboru zopet enoglasno volili za predsednika ter ga, ko ni hotel te „časti“ nikakor prevzeti, prosili in prosili, naj vendar želji občnega zbora vstreže G. V. J. in firma „več solkanskih rodoljubov“! Kakó si Vi to tolmačite? Vi kvasite o razporu, o nemiru v društvu, da-si društvo o tem ničesa ne ve. Se ve da, kedar Bismarka ujezè, strese se Europa. Analogon (si parva magnis componere licet:) Kedar Vas — g. J. kedo uštipne, bolje, kedar odbija Vaše neopravičene, surove napade, onda se društveni stebri rušijó, pogreza se svet!

Toliko odgovarjam, da-si bi se dalo marsikaj reči o namenu čitalnice, o napredku, o petji itd. A pričkati se ne maram z Vami in in Vašo najeto firmo, z ljudmi nezdravega mišljenja in hudobnega srca, ki grdo sleparijo slovensko časopisje in občinstvo s skrivnimi sporočili. *)

*) Ta odgovor smo sprejeli le zavoljo dopisa, na ktereга se naslanja, ker hočemo biti vsakemu po moči pravični. S tem pa bodi tudi ta neljuba pravda končana. Sploh prosimo rodoljube, ki nam pišejo s krajev, katerih razmere nam ne morejo znane biti, da bi, če nam kaj pišejo, vsako reč tako razložili, da postane tudi nam jasna, s čemer se potem zabrani vsako odgovarjanje in neprijetna polemika.

Vred.

Iz Jägerndorfa v Šleziji 25. avg. Že je minulo nekaj časa, kar sem moral zapustiti svojo drago slovensko domovino. Tukaj stojim sredi Nemcev, ne slišim maternega jezika, že sem večkrat zdihnil: „ljuba, kje ležiš, ki jezik moj mi govoriš.“ Ali namen moj moral se je izpolniti, da sem prišel do večje izobrazbenosti. Le tu stoji velika tovarna tako slovečih izdeljateljev orgelj gosp. Fr. Rieger Sinov, veliko bolj sem vesel, da sem prišel k tako slovečemu mojstru, tu se morem en teden več naučiti, kot pri kakem drugem mojstru eno leto. On leta 1873 se je že izdelalo do danes 56 novih orgelj, ali temu se prav nič ne čudim, vsak si mora misliti, koliko 50 delavcev le en dan storiti more, in poleg tega je še za vsako stvarico primeren „stroj“, da se hitreje izdelovati more. Neizrekljivo se vse snažno, trdno in umetno izdeluje. Čudil sem se, ko sem čital, da en Riegerjev spremen močnejše poje, kot od kakovega družega mojstra dva, ali tega sem se sedaj sam prepričal, temu pomore le nova sistema „Kegellade“, ko ne more sapa nobenih nagajivosti delati. Marsikteri organist večkrat misli, da so orglje razglašene, ko pa le skupaj vleče, ravno to se pri „Kegellade“ ne more zgoditi.

Ni se čuditi da so gospodje Riegerji dobili medalijo v dunajski razstavi in medalijo v Parizu in zlati križ, vse to sem videl sam. Čital sem tudi pismo od nekega imenitnega kritikarja v tej zadevi, ta je večkrat igrate na nove orgle v „Votivkirche“ na Dunaji; zdaj biva v Inspruku in igra večkrat na orgle postavljene od Riegerja. Ta gospod se izreka, da mu orglje Riegerjeve bolj dopadejo nego Wallkarjeve, posebno intonacija.

Pretečeni teden vzel me je gospod seboj na Moravsko, tam sem bival cel teden in ogledoval lepe Krajine, bruske in jabelk sim več krajih toliko videl, da je drevje vsled teže podprto bilo.

Iz Sarajeva, 20. avgusta. (Hušin paša, Novi-Pazar, Petar Crnčić, in še nekoliko o požaru.) V zadnjih dopisih poročal sem, da je razgovorjanje Hušin pašino z našimi generalstüblerji v nekakov kritičen položaj dospelo, to je po vsem istinito, kajti že več dni prestalo je vsakako dogovarjanje popolnem in ne vidi se skoraj nikdar na ulici, kar si poprej lahko po večkrat na dan zapazil. Memo grede naj tudi omenim, da je hiša, v koji je poprej stanoval, in se je menda sam svojevoljno preselil k necemu turčinu, ne preveč „dobro zabilježenemu.“ Njegovi podvorniki in oficiri odšli so že včeraj, on sam je še tukaj in želeti bi bilo, da bi tudi on, v korist države, kmalo za njimi odšel, kajti dobrega najel in šampanca napil na račun drugih menda se je že vendar.

Novo Pazarsko zasedanje se je menda vendar le radi požara samo za dva dni zavleklo. 24. t. m. mesca tedaj odlazi prva vojska. Zadnje dni je radi tega vse nekako živahno postalo, po ulicah ne vidiš drugega nego vojake, vsakake priprave, pred magazinopolno robe nakopičene, voz za vozom, konj za konjem natovorjen, to ti je polna ulica in paziti moraš, kam se ogneš. Vojska začela je tudi vsak dan prihajati, in za nekaj dni menda bode da skoro namarširala. Sarajevške razvaline izgledajo v resnici tako, kakor da bi bile že prestale to, kar še le hrabro našo vojsko čaka. Ako bode, kakor pripovedujejo, istinito toliko vojske še namarširalo, potem nastala bode dragina in Bog zna, kaj še vse to seboj prinese. Tedaj z zasedanjem Novega Pazara počne se i vse drugo slabo in dobro.

Petar Crnčić, nekdanji učitelj sarajevski, rodом Dalmatinac, človek brez značaja, bil je lansko leto radi protiaustrijskega obnašanja od fzm. Filipovića prognan; provratil se je pretečeno soboto v Sarajevo popustivši svojo družino v Belgradu. Došel je menda radi kake agitacije protivne Avstriji, radi tega odpravila ga je slavna vlada ravno danes zopet iz Bosne in ne zna se kamo.

K požaru zamorem Vam danes zopet nekaj natančnih poročil javiti.

Pred požarom bilo je vseh hiš 5590, štacua samo v „čaršiji“ (mesto v sredini) 1693, drugih štacua po ulicah v mestu pak 500, tedaj vkupaj vseh poslopij 7783, pogorelo jih je pa 2380, ostanejo 5403 poslopja in to najslabša najmanja in najmanj vredna in v najgršem kraju. More se tedaj reči, da več ko polovice Sarajeva ni več.

Domače novice.

V Ljubljani, 2. septembra.

(Konfisciran) je bil zadnji list „Slovenca“ zavoljo nekega poslanega na zadnji strani, tikajočega se mestnega magistrata ljubljanskega. Mi nismo nadjali se, da ima magistrat tako tanjko kožo, ker je vendar že veliko pritožeb prenesel.

(Črnogorski knez) se pelje o svojem potovanji na Dunaj danes 2. sept. ob pol enajstih dopoldne z nagličem preko Ljubljane, ravno tako se bo vrnil pozneje po isti poti nazaj. Na Dunaji bo gost našega cesarja.

Razne reči.

— Občeslovanska literatura. Ruski učenjak Pipin je začel izdajati pregled občeslovanske literature, in je izišel od tega dela uže prvi snopič. Pipin je pristaš takozvane zapadne šole in ne išče v pravoslavji spasa slavjanstvu, temveč v zapadni kulturi.

— Iz Šent Jošta se nam piše: 16. avgusta t. l. je umrl pri svoji materi v Hru-

šici poleg Ljubljane, po dolgi bolezni, previdem s ss. zakramenti, vseskozi pošten in vrli mladeneč g. Jakob Hočevár. Ranjki dovršil je l. 1878 ljublj. gimnazijo in se odločil za duhovski stan, ali bolezen in slednjič smrt ste njegovi blagi namen uničili. Pokojnega vsm njihovim znancem, prijatom, zlasti pa sošolcem v pobožen spominj priporočam; ob enem tudi vsm, ki so ranjkega v tako obilnem številu k zadnjemu počitku k Božjemu grobu spremili, pri srčno hvalo izrekam Ant. Hočevár, brat.

— Čast. g. Jurij Krašovic (pokojeni) župnik je v 86. letu starosti v hiralnici umrl ter bil včerej pokopan.

— Znižano ceno za udeleževanje 24. občnega zbora čebelarjev v Pragi od 8. do 11. septembra so dalje dovolile:

Avstrijska severno-zahodna železnica od 1. do 16. sept. Česka severna železnica od 5. do 14. septembra. Ces. Elizabetina železnica od 4. do 12. sept. Buštetradska železnica od 7. do 14. sept. Turnau Kralup-Pražka železnica od 5. do 13. sept. Pilzen-Prieznor železnica od 5. do 15. sep. — Cena je znižana za 33 1/3 %. Južna in Rudolfova železnica niste do zdaj še nič dovolili.

— Karavana italijanskega kapitana S. Martini odposlana italijanski ekspediciji v Afriki v podporo je bila od Somalov šest dni hoda od Cejla napadena in oropana.

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da odprem svojo pisarnico **6. septembra t. l.** v Gorenjem Logatci v županovi hiši; uradne dneve za Idrijski sodnijski okraj objavim pozneje.

(1)

Ignacij Gruntar,
c. kr. notar v Logatci.

Telegrafske denarne cene 1. septembra.

Papirna renta 66.30 — Sreberna renta 68. — Zlata renta 79.20 — 1860letno državno posojilo 125.50 Bankine akeije 822 — Kreditne akeije 255.80 — London 117.95 — — Ces. kr. cekini 5.57. — 20-frankov 9.36

Dva glavna zastopa za Kranjsko ima

Josip Strzelba

v Ljubljani

št. petersko predmestje št. 30.

I. „Phönix“ v Londonu,

najstarejša zavarovalnica **zoper ogenj**, obstoji že od leta 1782, ima **12 milijonov premoženja**, zavaruje po nizkeji ceni, in škode takoj in pošteno izplačuje.

II. „Janus“ na Dunaju,

(1)

tudi najstarejša vzajemna zavarovalnica **na življenje**, obstoji že od leta 1839, zavaruje v vseh kombinacijah po najnižji ceni.

Priporočam torej svojega potovalnega zastopnika, gospoda

Alojzija Breskvarja

slavnemu občinstvu na mnogobrojno zavarovanje proti ognju in na življenje.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Strzelba.